

Després de la crisi, què?

Dv, 15/07/2011 per Antoni Nello

[Coses que passen](#)

Diuen que cal anticipar-se als esdeveniments... No és fàcil en temps de crisi, quan els esdeveniments presents són feixucs, preocupants, i no deixen percebre clarament l'escenari d'un futur proper. Però també és veritat que la història de la humanitat és una mestra plena de saviesa, i ensenya que després d'un cicle en ve un altre, que després de les vaques grasses venen les vaques magres, i que les vaques magres es van engreixant per donar pas a un nou cicle de benestar. També ens il·lumina la paraula de Déu, amb aquella saviesa que ens recorda que hi ha un temps per a tot, per sembrar i per recollir, per gaudir i per patir, per riure i per plorar, i que no hem d'anticipar tasques, que cal deixar créixer junts el jull i el blat, fins al temps de la sega. Vol dir que la crisi s'acabarà, sens dubte, i vindran temps millors i diferents.

El que em preocupa és com serà aquest nou temps, en quins valors s'arrelarà, i si la llarga travessa del desert per arribar-hi haurà suposat també una assenyada maduració, personal i col·lectiva, que ens permeti intentar consolidar-lo, procurant evitar errors passats. Alguns pensadors han esmerçat esforços considerables per replantejar les condicions del pensament humà a la llum dels disbarats comesos per la humanitat: "pensar després d'Auswitch" ha estat l'enfilall emblemàtic de molts assajos, com ho hauria pogut ser "pensar després d'Hiroshima", o ho hauria hagut de ser "pensar després del genocidi de Ruanda", o tants d'altres. Però el que s'imposa ara és "pensar després de la crisi", i tant de bo els nostres millors pensadors hi esmercin el seu geni, com ja ho apunten alguns veïns amb obres altament recomanables: [Edgar Morin, La vía para el futuro de la humanidad](#) (Paidós, Barcelona 2011) o [Alain Touraine, Después de la crisis](#) (Paidós, Barcelona 2011).

Per ara, vaig madurant, a títol personal, que caldrà recuperar valors, destriar-ne d'altres, rebutjar-ne alguns. Ho deixo anotat, pendent d'aprofundiments i matisos.

Caldrà recuperar l'esperit de l'**esforç**. Hem viscut en una fictícia Catalunya wood i ens hem relaxat, tots plegats. Tot ha estat massa fàcil, massa ràpidament fàcil. I entre tots hem permès que s'instal·lés la cultura de la facilitat i de la rapidesa en l'obtenció d'èxits i de resultats, amb el mínim d'esforç possible. Soc conscient que aquest "tots" cal matisar-lo, perquè les responsabilitats són compartides però en proporcions diversificades. Però crec també que ens enganyarem de nou si ens dediquem només a cercar culpables, sempre aliens, sense assumir la nostra personal i peculiar dosi de culpabilitat. Crec que cadascú de nosaltres, com a ciutadà, ha de fer el seu personal examen de consciència.

I penso que caldrà recuperar la **sobrietat**, fer-ne l'elogi, defugint l'excés com a mesura de gaudiment. I que caldrà recuperar la **gratuitat**, denunciant i impedit que la mercantilització sigui la mesura de tota transacció interpersonal.

Però hi vull pensar un xic més. Potser aprofitant les vacances i el descans estiuenc. Em quedo amb una nova triada alliberadora, que no oblida la llibertat, igualtat i fraternitat emblemàtiques, però que hi afegeix **esforç, sobrietat i gratuïtat**. Hi pensaré.